

Голові разової спеціалізованої
вченої ради Національного
університету «Київський
авіаційний інститут»,
доктору наук з державного
управління, професору
А.П. ЛЕЛЕЧЕНКО

ВІДГУК

офіційного опонента доктора наук з державного управління, старшого дослідника, начальника науково-дослідної лабораторії дослідження проблем управління у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту Національного університету цивільного захисту України ДСНС України **Палюха Віктора Валентиновича** на дисертаційну роботу **Бугайчука Олега Руслановича** на тему «**Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації**», представлену на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність обраної теми дисертаційної роботи

Актуальність теми дослідження визначається тим, що система публічного управління освітніми послугами в Україні сформувалася в умовах іншої соціально-економічної та політичної реальності й сьогодні дедалі більше демонструє невідповідність сучасним вимогам цифрового суспільства та європейського освітнього простору. Наявні механізми управління освітою характеризуються надмірною централізацією окремих управлінських процесів, фрагментарністю цифрових рішень, нерівномірністю доступу до цифрової інфраструктури, недостатнім рівнем інтеграції інформаційних систем та обмеженими можливостями використання даних для прийняття ефективних управлінських рішень.

Особливої актуальності ця проблема набула у зв'язку з набуттям Україною статусу держави-кандидата на вступ до Європейського Союзу. Євроінтеграційний курс держави передбачає не лише гармонізацію законодавства, але й приведення системи публічного управління у відповідність до європейських принципів належного управління, що ґрунтуються на відкритості, підзвітності, цифровій взаємодії, людиноцентричності та орієнтації на результат. У сфері освіти це означає перехід від адміністративно-командної моделі управління до гнучкої системи управління освітніми послугами, здатної швидко реагувати на суспільні виклики та забезпечувати конкурентоспроможність людського капіталу.

Необхідність трансформації публічного управління освітніми послугами обумовлюється також положеннями Угоди про асоціацію між Україною та

Європейським Союзом, яка визначає розвиток співробітництва у сфері освіти, науки та цифрової економіки, а також вимогами Digital Education Action Plan 2021–2027, спрямованого на формування вискоєфективної цифрової освітньої екосистеми в країнах ЄС. Водночас реалізація ініціативи European Education Area передбачає забезпечення сумісності національних освітніх систем, академічної мобільності, взаємного визнання результатів навчання та широкого впровадження цифрових технологій в управлінську практику.

Для України інтеграція до європейського освітнього простору означає необхідність докорінної модернізації підходів до управління освітою. Йдеться не лише про впровадження окремих цифрових сервісів, а про формування нової управлінської парадигми, в якій освітня послуга розглядається як публічна цінність, а цифрові технології стають інструментом забезпечення її доступності, якості та прозорості. Відтак, ефективність системи освіти дедалі більше залежить від здатності органів публічної влади забезпечити інтеграцію державних електронних ресурсів, створення єдиного цифрового освітнього середовища та запровадження механізмів управління на основі даних (data-driven governance).

Актуальність дослідження посилюється й тим, що повномасштабна війна суттєво загострила проблеми функціонування освітньої системи України. Руйнування освітньої інфраструктури, внутрішня та зовнішня міграція населення, необхідність забезпечення безперервності навчання та інтеграції українських здобувачів освіти до європейського освітнього простору продемонстрували обмеженість традиційних підходів до управління освітою. У таких умовах саме цифрові інструменти та сучасні моделі публічного управління стали основою збереження освітньої системи та забезпечення її стійкості.

Крім того, сучасний ринок праці Європейського Союзу формує нові вимоги до якості людського капіталу, рівня цифрових компетентностей та здатності до навчання впродовж життя. Відповідно, система публічного управління освітніми послугами має забезпечувати підготовку фахівців, конкурентоспроможних не лише на національному, а й на європейському ринку праці. Це зумовлює необхідність адаптації української системи управління освітою до європейських стандартів, практик та інструментів цифрового врядування.

Таким чином, актуальність теми дослідження обумовлена суперечністю між потребою інтеграції України до європейського освітнього та цифрового простору і недостатнім рівнем трансформації національної системи публічного управління освітніми послугами. Подолання зазначеної суперечності потребує комплексного наукового осмислення механізмів модернізації управління освітою, вивчення кращих міжнародних практик та розроблення ефективних моделей цифрового врядування, що забезпечуватимуть відповідність української освітньої системи сучасним європейським вимогам та сприятимуть зміцненню позицій України як повноправного учасника єдиного європейського освітнього простору.

Виходячи з вищевикладеного, дисертаційна робота Бугайчука Олега

Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації» є своєчасною та актуальною, оскільки спрямована на вирішення важливих науково-практичних завдань удосконалення публічного управління освітніми послугами.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність

Дисертація Бугайчука Олега Руслановича ґрунтується на комплексному, системному підході та характеризується належним рівнем наукових узагальнень. Дисертантом чітко сформульовано мету та основні завдання дослідження, що пов'язані з узагальненням теоретико-методологічних засад публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації, а також розробкою прагматичних аспектів впровадження цифрових технологій в систему управління освітніми послугами в Україні.

Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань у дисертаційній роботі використовувались методи: аналізу, синтезу, індукції та дедукції - для узагальнення теоретичних висновків щодо удосконалення підходів до публічного управління освітніми послугами, структуризації механізмів публічного управління та формування понятійно-категоріального апарату дослідження. Системний аналіз використано для вивчення системи публічного управління освітніми послугами, як цілісної багаторівневої соціально-економічної системи, що функціонує в умовах взаємодії державних органів, закладів освіти та здобувачів освіти й стейкхолдерів. Інституційний підхід застосовано для дослідження функціонування органів управління освітою, визначення ролі суб'єктів публічного управління та їх взаємодії. Історичний метод дав змогу простежити еволюцію становлення та розвитку цифровізації в освіті, виділити ключові етапи вдосконалення національного законодавства та практики застосування цифрових технологій в освіті, а також окреслити основні тенденції трансформації управлінських підходів у цій сфері. Порівняльний аналіз застосовано для зіставлення вітчизняного та зарубіжного досвіду публічного управління освітніми послугами, що дозволило визначити стратегічні орієнтири вдосконалення механізмів публічного управління та обґрунтувати напрями гармонізації національних підходів з міжнародними стандартами. Документальний аналіз використано для опрацювання нормативно-правових актів України та міжнародних актів, стратегічних і програмних документів, що регулюють питання цифровізації надання освітніх послуг. Методи моделювання та прогнозування використано для розроблення комплексної циклічної моделі трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах трансформації, визначення стратегічних напрямів цифровізації надання освітніх послуг.

Темі дослідження розглянуто всебічно та докладно. Кількість та якість літературних джерел підтверджує важливість обраної тематики. Виконана робота свідчить про ґрунтовне опрацювання автором наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, у яких розкрито теоретико-методологічні засади публічного управління освітніми послугами, забезпечення механізмів

цифрової трансформації в наданні освітніх послуг.

Отримані автором наукові результати ґрунтуються на власних дослідженнях проблематики трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації. Наукові положення, висновки і рекомендації, представлені в дисертаційній роботі, є достатньо обґрунтованими та підтверджуються результатами аналізу значної кількості наукових джерел, міжнародних стандартів, нормативно-правових актів.

Достовірність наукових положень підтверджується значною кількістю опублікованих статей у наукових фахових виданнях України. Матеріали дисертації доповідалися, одержали позитивну оцінку та схвалені на науково-практичних конференціях, а саме: XXIII Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Політ. Сучасні проблеми науки» (м. Київ, 5 квітня 2023 р.); XI Міжнародній науково-практичній конференції «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура» (м. Київ, 17-18 квітня 2023 р.); I науково-практичній конференції «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи» (м. Київ, 14 грудня 2023 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю «ПРОКиїв» (м. Київ, 26 березня 2024 р.); XII Міжнародній науково-практичній конференції «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура» (м. Київ, 15-16 листопада 2024 р.); XIII Міжнародній науково-практичній конференції «Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура» (м. Київ, 14-15 листопада 2025 р.); Всеукраїнської наукової конференції «Молодь і місцеве самоврядування: формування лідерів відновлення та розвитку територіальних громад» (м. Київ, 05 грудня 2025 р., КАІ); Щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: історичний досвід та перспективи розвитку» (м. Київ, 17 лютого 2026 р.).

Тож автор у своїй роботі продемонстрував високий теоретичний рівень викладу матеріалу, логіку дослідження, вміння застосовувати різноманітні методи наукового пізнання, аналізувати тенденції розвитку та результати досліджень, коректно полемізувати з іншими авторами, аргументовано відстоювати власну точку зору, узагальнювати науково та практично значущі висновки. Обґрунтованість та достовірність результатів, отриманих Бугайчуком Олегом Руслановичем у ході наукового дослідження, забезпечена завдяки використанню належної джерельної бази, вмілому опрацюванню емпіричного матеріалу, правильному поєднанню методів наукового пошуку. Усе це забезпечило обґрунтованість сформульованих у дисертації наукових положень, висновків і рекомендацій.

Наукова новизна, отримана в дисертаційній роботі

Основні наукові результати дослідження отримані автором особисто і характеризуються науковою новизною, важливими пунктами якої є:

- розробка комплексної циклічної моделі трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації, яка ґрунтується на принципах людиноцентричності, управління знаннями, відкритості даних та цифрового врядування і, на відміну від існуючих моделей інтегрує механізми

цифрового управління, Data-driven Governance, багатостороннього партнерства, цифрового контролю та оцінювання якості освіти у замкнений контур безперервного вдосконалення через систему моніторингу, цифрової аналітики, зворотного зв'язку та коригування управлінських рішень, що забезпечує підвищення ефективності, прозорості та адаптивності системи публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації та європейської інтеграції України.

Варто звернути увагу на унікальність авторського підходу до побудови зазначеної моделі, що полягає у переході від лінійного впровадження цифрових інструментів до створення замкненого циклічного контуру самонавчальної системи публічного управління освітою. Унікальність цієї авторської розробки поєднує у собі декілька ключових аспектів, зокрема, архітектурну відмінність, тобто застосування замкненого контуру (Closed-loop Governance). Більшість існуючих моделей описують цифровізацію як односпрямований процес від впровадження до отримання результату. Унікальність запропонованої автором моделі полягає у створенні безперервного циклу коригування, що перетворює публічне управління освітніми послугами зі статистичного адміністративного апарату на гнучку систему, що постійно адаптується.

Наступним аспектом, який застосував автор при розробці комплексної циклічної моделі трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації є синергія механізмів, тобто синтетична унікальність. Бугайчук О. Р. не лише пропонує «цифровізацію», а інтегрує у єдину модель декілька компонентів, які раніше у наукових працях досліджувалися окремо. Зокрема, автор поєднав: Data-driven Governance – прийняття рішень на основі реальних даних, а не суб'єктивних уявлень чи політичних уподобань; багатостороннє партнерство – залучення всіх стейкхолдерів (держави, закладів освіти, здобувачів освіти, громадськість, роботодавців); цифровий контроль та оцінювання – автоматизований моніторинг якості освіти без надмірного людського чинника; цифрове управління – наскрізне цифрове врядування на всіх рівнях.

Звертає на себе увагу запропонований автором ціннісно-методологічний фундамент побудови моделі, оскільки, зазвичай, цифровізація сприймається як суто технічний чи технологічний процес. Унікальність цієї новизни полягає в тому, що технології поставлені на сервісну основу через: управління знаннями; орієнтацію на потреби здобувача освіти та викладача, а не на зручність чиновника-функціонера; впровадження Open Data як засобу протидії корупції.

Вдалим є також застосування здобувачем у побудові моделі концептуальної адаптації до вимог часу. Модель розроблена не абстрактно, а під два конкретні виклики сучасної України: цифрової трансформації та європейської інтеграції, що передбачають відповідність освітніх послуг в Україні та процедур управління стандартам Європейського Союзу.

Важливим для розвитку науки та практики публічного управління та адміністрування є пункти новизни зі статусом «удосконалено». Зокрема, автор

удосконалив теоретико-методичні засади управління знаннями, які через управлінський вимір розглядаються як складова сучасного публічного управління та освітньої діяльності, що забезпечує перетворення індивідуальних знань у стратегічний ресурс держави шляхом обміну знаннями між учасниками взаємодії, системності та безперервності накопичення знань, інноваційності та адаптивності, інтеграції знань у процес прийняття управлінських рішень, доступності і відкритості інформації, цифровізації процесів управління знаннями, розвитку людського капіталу та організаційного навчання.

Головна унікальність цього пункту полягає у масштабуванні концепції управління знаннями з рівня окремої організації на рівень публічного управління та державної політики. Автор запропонував концептуальний перехід від індивідуального знання особистості до стратегічного ресурсу держави, тобто унікальність новизни в дисертаційній роботі полягає у фіксації того факту, що знання окремої людини за допомогою спеціальних механізмів стають стратегічним ресурсом держави. Крім цього здобувач запропонував поєднання двох сфер: публічного управління та освітньої діяльності через управлінський вимір управління знаннями. За такого підходу, освіта стає не просто базою, а генератором та драйвером знань для всієї системи публічного управління. Більш того, здобувачем вдало запропоновано міждисциплінарний комплекс інструментів, зокрема, у формулюванні вдало поєднано класичні концепції (організаційне навчання, людський капітал) із сучасними управлінськими інструментами (цифровізація, відкриті дані, інтеграція знань у рішення).

Не викликають заперечень й інші пункти наукової новизни, які запропонував здобувач ступеня доктора філософії.

Практичне значення одержаних результатів

Значення результатів дисертаційної роботи полягає у розробці науково обґрунтованих підходів та практико-орієнтованих рекомендацій, спрямованих на трансформацію публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації, що набуває особливої актуальності в умовах посилення євроінтеграційних процесів, цифровізації та воєнного стану.

Окремі положення та результати, отримані в дисертаційній роботі, доцільно використовувати: для вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює питання публічного управління освітніми послугами; у науково-дослідній сфері – як основу для подальших наукових розробок із досліджуваної проблематики; в освітньому процесі – для підготовки фахівців та формування знань і умінь здобувачів вищої освіти щодо управління освітніми послугами; у практичній діяльності суб'єктів управління освітою.

Основні положення, висновки та рекомендації можуть бути використанні в практичній діяльності органів публічної влади для подальшого вдосконалення механізмів публічного управління освітніми послугами в Україні в умовах цифровізації, зокрема:

- Управлінням освіти Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації впроваджено рекомендації щодо управління

освітніми послугами на основі даних, пропозиції з інтеграції інформаційних систем закладів освіти району та формування єдиного цифрового середовища управління, рішення для забезпечення гнучкого управління освітніми процесами в районі в умовах криз із використанням цифрових інструментів (Довідка про впровадження № 108/31-1426 від 24.04.2026 р.);

– Управлінням освіти, культури, молоді і спорту Великодимерської селищної ради Броварського району Київської області впроваджено підходи до стратегічного планування розвитку освітніх послуг на основі прогнозування потреб територіальної громади, елементи адаптації управлінських механізмів до умов невизначеності та ризиків, пропозиції з удосконалення взаємодії між суб'єктами управління на засадах державно-громадського партнерства (Довідка про впровадження № 133/01-07 від 24.04.2026 р.);

– Управлінням освіти і науки Броварської міської ради Броварського району Київської області впроваджено рекомендації щодо вдосконалення організаційно-координаційного механізму публічного управління освітніми послугами, які передбачають посилення міжінституційної взаємодії, оптимізацію управлінських процедур і впровадження елементів мережевої координації на місцевому рівні (Довідка про впровадження № 6.01-08/6/7369 від 27 квітня 2026 року).

Повнота викладення основних наукових положень, висновків дослідження в опублікованих роботах

Результати наукових досліджень Бугайчука Олега Руслановича викладені в 11 наукових працях, з них: три статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», які мають індекс DOI; вісім тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 3,3 друк. арк.

Кількість наукових праць автора повною мірою відповідає встановленим вимогам щодо оприлюднення основних результатів дисертаційного дослідження на здобуття ступеня доктора філософії. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею, що містить нові науково обґрунтовані положення, які сприяють розвитку теоретичних засад і формуванню практичних рекомендацій щодо трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації.

Отримані результати мають наукову новизну, практичну значущість та можуть бути використані для трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифрової трансформації.

Результати, пропозиції і висновки отримані автором особисто.

Структура та зміст дисертаційної роботи

Дисертація Бугайчука Олега Руслановича побудована у традиційному стилі, складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації – 251 сторінка. Дисертація містить 2 рисунки, 12 таблиць та 2 додатки. Список використаних джерел містить 286 найменувань.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача повністю відповідає проєкту Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за

спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування та напрямом досліджень відповідно до освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування».

Логіка дисертаційного дослідження підпорядкована поставленій меті та завданням, визначає структуру роботи. Структура дисертаційної роботи узгоджується з назвою, метою та завданнями дослідження.

Анотація дисертації українською і англійською мовами написані чітко і логічно, приведено список публікацій автора за темою дисертації.

У вступі дисертації визначено актуальність обраної теми, розкрито ступінь дослідження проблеми, вказано вчених, на результати наукових досліджень яких спирається автор; відображено зв'язок роботи з законодавством України та міжнародними актами; сформульовано мету, об'єкт, предмет і завдання дослідження; зазначено використані методи дослідження; зазначено елементи наукової новизни одержаних результатів, їх теоретичне та практичне значення, вказано особистий вклад автора, апробацію результатів роботи, наукові публікації, структуру та обсяг дисертації.

Узагальнено теоретичні підходи до визначення сутності трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Автором доведено, що трансформаційні процеси мають ґрунтуватися на дотриманні принципів публічного управління освітою, які відповідають запитам суспільства, процесам євроінтеграції та цифровізації. Акцентовано увагу на тому, що традиційний перелік принципів публічного управління освітою доповнено «принципом управління знаннями», який забезпечується через обмін знаннями між учасниками процесу; цифровізацією процесів управління знаннями; розвитком людського капіталу та організаційного навчання; системністю та безперервністю накопичення знань; інноваційністю і адаптивністю; інтеграцією знань у процес прийняття управлінських рішень; доступністю і відкритістю інформації.

За результатами аналізу інституційного, еволюційного та інноваційного підходів встановлено, що трансформація публічного управління є багатовимірним процесом, який охоплює зміни інституційного середовища, поступову адаптацію управлінської системи до нових умов розвитку та впровадження інноваційних механізмів і технологій. З'ясовано, що поєднання зазначених підходів формує цілісну методологічну основу дослідження трансформаційних процесів, оскільки дає змогу комплексно оцінити структурні, функціональні та технологічні аспекти змін у системі публічного управління.

До комплексу механізмів публічного управління освітніми послугами в контексті цифровізації автор запропонував додати механізми багатостороннього партнерства у сфері публічного управління освітніми послугами на основі цифровізації, що представляють собою систему організаційних, правових, інформаційних, фінансових та технологічних засобів взаємодії між державою, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, бізнесом, громадськими організаціями, міжнародними

партнерами та громадянами для забезпечення доступності, якості та інноваційності освітніх послуг за допомогою цифрових технологій.

Дослідження зарубіжного досвіду трансформації публічного управління освітніми послугами дало змогу виокремити нормативно-правові, інституційні, мотиваційні, економічні чинники, які забезпечили зростання ролі освіти від окремої галузі до стратегічного інструмента забезпечення глобальної конкурентоспроможності. Це спричинило переосмислення місця освіти в системі публічного управління та її інтеграції до стратегій національної безпеки, економічного розвитку, цифровізації та післявоєнного відновлення.

Заслуговує на підтримку висновок автора щодо необхідності трансформації публічного управління освітніми послугами в умовах цифровізації. Використання сучасних інформаційно-аналітичних технологій, обробки великих масивів даних, алгоритмів машинного навчання та інструментів мережевого аналізу сприяє підвищенню точності та оперативності виявлення управлінських недоліків в організації освітнього процесу, посиленню міжвідомчої взаємодії та формуванню ефективної системи управління освітніми послугами.

Додатки містять документи, які підтверджують впровадження отриманих результатів у практичну діяльність.

Результати дисертаційної роботи викладені у 7 висновках, вони логічні, обґрунтовані і достовірні, є завершенням поставлених завдань дослідження.

За сукупністю та рівнем викладення наукових положень дисертаційну роботу Бугайчука Олега Руслановича можна оцінити як закінчене дослідження з вагомими науковими результатами, які є достатньо обґрунтованими та достовірними.

Відсутність порушень академічної доброчесності

Аналіз дисертаційної роботи Бугайчука Олега Руслановича довів, що в ній відсутні прояви академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Автор дотримується правил цитування та здійснення посилань, належно оформлюючи цитати. Дисертаційну роботу можна визначити як самостійну оригінальну працю, яка не містить порушень академічної доброчесності.

Мова та стиль викладення результатів

Дисертаційна робота Бугайчука Олега Руслановича виконана державною мовою. Текст дисертації написано у науковому стилі, чітко, грамотно і виразно. Дисертаційна робота характеризується єдністю форми та змісту, відповідністю логіки та структури. Наукова новизна, висновки, пропозиції і рекомендації мають достатній рівень обґрунтованості, супроводжуються методичним матеріалом.

Дискусійні положення дисертації та зауваження щодо її змісту

Наукові результати дисертації, які були описані, в цілому є важливими та відображають значний внесок в розвиток публічного управління та адміністрування. Попри визначені переваги, в дисертаційній роботі Бугайчука Олега Руслановича є певні недоліки та зауваження, які носять дискусійний характер, зокрема:

- на с. 82 дисертації автором розглянуто внесок цифрової трансформації в досягнення 8, 9, 10, 16, 17 Цілей сталого розвитку, водночас було б доцільно не лише навести узагальнені дані, а більш ґрунтовно зупинитися на трансформації надання освітніх послуг через цифровізацію;

- на с. 96 здобувачем розглядаються різні цифрові платформи, що забезпечують управління освітою в країнах Європейського Союзу, зокрема досліджується цифрова платформа Eurorpass, що є прикладом інструменту, який безпосередньо пов'язує управління освітніми послугами з політикою зайнятості та мобільності. Ця платформа дозволяє фіксувати кваліфікації, навички та освітні траєкторії громадян у цифровому форматі, створюючи спільний простір для взаємодії закладів освіти, роботодавців і органів публічної влади. Водночас виникає потреба в уточненні, в період гострого дефіциту працівників в Україні, чи є потреба у створенні аналогічної платформи в Україні з метою налагодження ефективної взаємодії між всіма учасниками освітнього процесу?

- на с. 181 здобувачем у табл. 3.4 проаналізовано цифрові інструменти, що використовуються на різних рівнях публічного управління освітою, механізми їх реалізації та функції, а в табл. 3.2 на с. 172 наводить основні проблемні питання реалізації цих цифрових інструментів. Водночас постає питання, які ключові обмеження розвитку публічного управління освітніми послугами в сучасних умовах цифровізації виявлено здобувачем та які механізми необхідно застосувати для виправлення даної ситуації?

- на с. 188 здобувач наводить комплексну циклічну модель трансформації публічного управління освітніми послугами в контексті цифровізації, в якій вдало виокремлює систему публічного управління освітніми послугами через представлення суб'єктів надання освітніх послуг, які створюють пропозицію освітніх послуг та споживачів і бенефіціарів освітніх послуг, які сукупно формують попит на надання освітніх послуг. Водночас постає питання, який підхід використовує автор для впровадження цифрових інструментів для кожного із зазначених елементів системи публічного управління освітніми послугами, в чому унікальність цього підходу;

- узагальнений здобувачем зарубіжний досвід цифрових реформ у сфері публічного управління освітніми послугами свідчить про те, що цифровізація не уніфікує моделі управління, а трансформує їх відповідно до інституційних умов, формуючи гібридні поєднання централізованих, децентралізованих і мережових підходів (с. 156). Водночас потребує додаткового уточнення питання щодо того, в чому ж полягає така трансформація, а також як цифровізація змінює уявлення про роль держави та інших суб'єктів публічного управління освітою.

У цілому викладені зауваження не зменшують теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи, до того ж окремі з них можуть бути враховані в подальшій роботі автора. Тож висловлені зауваження не є визначальними і не зменшують науковий вклад та практичну значущість результатів та не впливають на загальну позитивну оцінку

дисертаційної роботи.

Загальний висновок про дисертаційну роботу

Вивчення та аналіз дисертаційної роботи Бугайчука Олега Руслановича дали змогу зробити висновок, що за своїм змістом, теоретичним рівнем і практичною значущістю дисертація є завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретне науково-прикладне завдання в галузі науки і практики з публічного управління та адміністрування, яке полягає у визначенні науково-теоретичних засад трансформації публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації та розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення цих процесів в Україні з урахуванням євроінтеграції, цифрової трансформації та глобалізаційних викликів.

Вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Бугайчука Олега Руслановича на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є завершеним науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі публічного управління та адміністрування.

Дисертаційна робота за оформленням відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами).

Дисертаційна робота відповідає спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування.

За змістом, структурою, обсягом та оформленням дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 21 березня 2022 року № 341).

Зазначене дозволяє зробити висновок, що Бугайчук Олег Русланович, автор дисертації на тему «Трансформація публічного управління освітніми послугами в Україні та світі в умовах цифровізації» заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

начальник науково-дослідної лабораторії
дослідження проблем управління
у сфері цивільного захисту
Національного університету
цивільного захисту України
доктор наук з державного управління,
старший дослідник

Віктор ПАЛЮХ